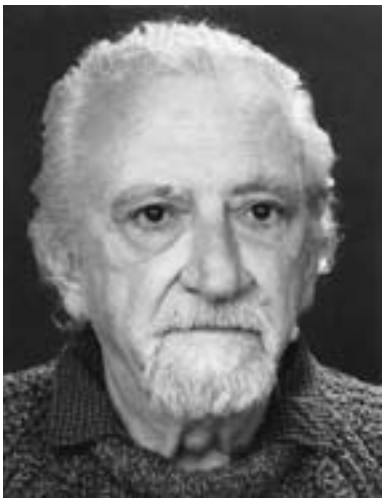
In memoriam
Obituaries

Prim. dr. sc. Nenad Giunio
(1920.–2005.)

Dr. Nenad Giunio rodio se 1920. godine u Splitu, gdje je odrastao i školovao se. Potječe iz stare, ugledne bokeljske porodice podrijetlom s Prčanja. Cijelog svog vijeka ostao je privržen kraju svojih predaka, gdje je proveo i posljednje godine svog života *in otio*…, pa je po vlastitoj želji ondje i pokopan dana 23. studenoga 2005. godine u obiteljskoj grobnici na Prčanju.

Nakon završetka osnovnog i srednjeg obrazovanja upisao se na Medicinski fakultet u Zagrebu gdje je diplomirao 1948. godine. U tijeku studija bio je teško obolio od tuberkuloze pluća pa mu je ta bolest usporila diplomiranje. Vlastita bolest bila je razlog da se poslije diplome opredijelio za specijalizaciju pulmologije. Tuberkuloza mu nije slomila duh, već ga je, naprotiv još više očvrsla. To je bilo doba kad za tuberkulozu još nije bilo pravog lijeka. Tuberkuloza je harala našim krajevima. Bila je to bolest bijede i siromaštva, bolest stida i srama. Zarazna bolest koja je podmuklo uništavala, osobito mladi i siromašni puk, kako u selima tako i u gradovima. Liječnici su bili manje-više nemoćni, zbog nepostojanja prikladnih lijekova. To je bilo doba prije pojave streptomicina i sličnih lijekova. Tada su se samo rijetki i odvažni mladi liječnici odlučivali za specijalizacije plućnih bolesti i tuberkuloze. Jedan od takvih svijetlih primjera bio je i Nenad Giunio.

Završivši specijalizaciju u bolnici na Golniku 1951. godine, zapažen kao ozbiljan i perspektivan stručnjak biva upućen u Bosnu da preuzme rukovođenje specijalnom bolnicom u Kasindolu kod Sarajeva. Bila je to velika i poznata ustanova. Ondje on širi svoje djelovanje, modernizira ustanovu, obrazuje mlade kadrove, ali ne zanemaruje ni sebe pa se već 1959. godine habilitira za docenta na Medicinskom fakultetu u Sarajevu pri Katedri za pulmologiju. No njegov se rad nije ograničio samo na bolnicu Kasindol. Nastojanja su mu bila i na provođenju i organizaciji dispanzerske službe i suzbijanju tuberkuloze. Svugdje govori i piše te objavljuje više znanstvenih i stručnih radova iz pulmologije. Zbog svoje skromnosti ne odlučuje se za fakultetsku karijeru te krajem 1963. godine prelazi u svoj rodni Split i preuzima Odjel za plućne bolesti u Općoj bolnici gdje ostaje sve do umirovljenja.

I u Splitu intenzivno nastavlja sa stručnim i znanstvenim radom i izobrazbom novih mladih kadrova te ih nakon specijalizacije upućuje u dopunske supspecijalizacije za uža područja iz pulmologije. Tako vidimo da 1963. godine na plućnom odjelu ima 70% tuberkuloznih bolesnika, a 30% ostalih pulmoloških, a već 1980. godine je samo 18% tuberkuloznih, a 82% su pulmološki bolesnici. Također je smanjeno trajanje liječenja od 79 dana u 1963. godini na 31 dan u 1980. godini. Liječenje pozitivnih TBC bolesnika u prosjeku je trajalo dva i pol mjeseca, što je bilo najkraće u Hrvatskoj, jer nije bilo dovoljno kreveta. Tako su na području bivšeg Kotara Split bila samo 24 kreveta na 100.000 stanovnika. Liječnici specijalisti bave se pojedinim supspecijalnostima, ali se radi očuvanja cjelovitosti pulmološke izobrazbe svakih šest mjeseci rotiraju. Ta korisna rotacija provodila se više od 20 godina.

Dokumentacija: Dokumentaciji je bila poklonjena posebno velika pozornost pa je za svakog bolesnika osnovana jedinstvena, dobro čuvana kartoteka. Time je bilo omogućeno praćenje aktivnih tuberkuloznih bolesnika. Zdravstvene aktivnosti: Uvedene su nove metode, a poglavito ambulantno liječenje astme infuzijama bronhodilatatora. Nastavni i znanstveni rad: Od samog početka organiziranja poslijediplomske nastave u Splitu on je sa svojim suradnicima vrlo aktivan, a pogotovo osnivanjem Medicinskog fakulteta u Splitu, pa se na Odjelu za plućne bolesti obavljaju vježbe i nastava iz pulmologije. Također je razvijao aktivnosti, sa svojim suradnicima, u pneumoftiziološkoj sekciji i u Splitu i u Dalmaciji. Suradnja s Dispanzerom: Od 1964. godine održavao je redovite mjesečne kazuističke sastanke s kolegama iz dispanzera. Ti sastanci su kasnije prerasli u *pulmološki team* (tim) u kojem su surađivali radiolozi, onkolozi i torakalni kirurg.

Od 1964. godine održavaju se sastanci pulmologa u Dalmaciji. Do godine 1983. održano je deset takvih sastanaka, i to po jedan u Šibeniku, Zadru i Dubrovniku, a sedam u Splitu.

Za vrijeme njegova aktivnog djelovanja došlo je do integracije plućnog odjela i dispanzera, tako se izbjeglo dupliranje rada (pregledi, snimanja, laboratorijske i druge obrade). Uvedena je jedinstvena kartoteka za oboljele i liječenje.

U sklopu Odjela za plućne bolesti postojao je bakteriološki laboratorij koji je on proširio, pa su uvedena moderna ispitivanja rezistentnih BK-bolesnika. Broj kultura rađenih na odjelu prelazio je deset tisuća na godinu. Laboratorijskoj službi pridavao je posebno veliku pozornost, a dijelila se na: priručni laboratorij za rutinske preglede krvi i urina; laboratorij za ispitivanje plućne funkcije, alergološku-imunološku ambulantu, bronhološku ambulantu, pulmološku ambulantu.

Plućni odjel podijelio je na stacionar i upravni dio s administracijom, ambulantama i laboratorijem. Stacionar je podijelio na šest odsjeka. Od toga su na I, II. i III. bili hospitalizirani tuberkulozni i pulmološki bolesnici. Na IV. odsjeku bili su hospi-

talizirani bolesnici s bolestima pleure i drugih raznolikih etiologija. Na V. i VI. odsjeku smješteni su bolesnici s akutnim stanjima i gdje je trebala intenzivna njega.

Za njegov predani rad i njegovu stručnost dodijeljen mu je naslov *primarijus* 1965. godine.

Osvrćući se na stručno-znanstveni rad dr. Giunija, vidimo da je on kontinuirano bio vrlo aktivan ne samo u organizaciji svog odjela nego i u znanstvenoistraživačkom pogledu. Kao primjer za to ovdje ćemo spomenuti samo neke njegove radove: »Virtualni kapacitet i grudni kirurški zahvati« (Tuberkuloza, 1957.); »Klinički značaj laboratorijske rezistencije« (Habilitacijski rad, Sarajevo, 1959.); »Organizacija dispanzera u današnjem razvoju antituberkulozne borbe« (Tuberkuloza, 1963.); »Antituberkulozna borba na prekretnici« (Tuberkuloza, 1967.); »Organizacija hospitalne pulmološke službe« (Tuberkuloza, 1967.); »Kombinirano bolničko i vanbolničko liječenje tuberkuloze« (Tuberkuloza, 1968.).

Iz njegove bibliografije proizlazi da je sam i sa svojim suradnicima objavio pedesetak stručno-znanstvenih radova, uključujući doktorsku disertaciju 1976. godine. Naslov doktorske disertacije glasi: *Klinički značaj infekcije primarno rezistentnim mikrobakterijama tuberkuloze*.

Za doktora Giunija bez pretjerivanja treba ponoviti onu već poznatu izreku: *Samo dobar čovjek može biti i dobar liječnik*. Liberalan i veliki demokrat, ali i principijelan. Nenametljivo je branio svoje stavove, ali poštujući tuđa mišljenja i uvjerenja.

Svaki posjet njemu bio mi je velik događaj i doživljaj. Živio je, rekli bismo, gandijevski, a uvijek se osobito lijepo izražavao o svojim susjedima. Svaki put je to isticao i osjećao se u tome sretan i siguran pa ga je i to vezivalo za sumještane i ovaj kraj. U svakom pogledu može se reći da je bio uzoran građanin i ne samo veliki Bokelj već i čestiti rodoljub. Svoje domoljublje nikad nije tajio, ali ni isticao. Smatrao je da liječnik pripada svakom čovjeku. Sam izbor profesije »specijalist za plućne bolesti i tuberkulozu« govori o njegovu liku i djelovanju. On je u svim situacijama bio razborit, tih, miran, staložen, blage riječi i topla pogleda. Nikad povišena glasa ni suvišnih riječi. Svojom skromnošću i jednostavnošću osvajao je okolinu, a poglavito svoje pacijente. Njegova skromnost bila je izražena do te mjere da nije čeznuo za akademskim titulama i priznanjima, iako je bio veliki stručnjak na području pneumoftiziologije. Priznat i cijenjen kao takav, ne samo u ustanovama gdje je radio, svojoj okolini, već i diljem domovine Hrvatske, ali i u cijeloj bivšoj državi. Dokaz tomu su brojni stručni i znanstveni radovi. Nije bilo kongresa ni simpozija ili stručnog sastanka iz njegove struke na kojem nije aktivno sudjelovao. Njegova riječ i mišljenje bili su uvijek cijenjeni.

O liku i djelu Nenada Giunija moglo bi se još govoriti, i to uvijek u superlativima. Ne smijemo zaboraviti da je bio uzoran i poštovan otac. Svojim skromnim materijalnim mogućnostima, jer nije bio srebroljubac, odgojio je i visoko školovao svoju krasnu djecu, koja danas uspješno djeluju. Oni mogu i moraju biti ponosni što su imali dobrog, čestitog i plemenitog oca, koji nikad nije pravio razlike među ljudima, ni po materijalnom imetku ni po vjeri ni po nacionalnosti. Briga za bolesnika bila mu je osnovni zakon (*suprema lex*).

Prof. dr. Ivo Marinović

Dr. Željko Marković
(1. 10. 1942.–18. 2. 2005.)

Dr. Željko Marković rodio se u Koprivnici 1942. g. Osnovno i srednje obrazovanje završio je u rodnome gradu, da bi nakon toga započeo studij medicine u Zagrebu, gdje je i diplomirao godine 1972. Pripravnički staž obavio je u našoj ustanovi, a potom se opredijelio za psihijatriju te se zapolsio u svojstvu sekundarnog liječnika u Djelatnosti za neurologiju i psihijatriju ondašnjega Medicinskog centra. Od te je godine član HLZ-a, podružnice u Koprivnici. Odobrenu specijalizaciju iz psihijatrije uspješno završava 1984. godine te nastavlja rad na psihijatriji, u svojstvu odjelnog liječnika psihijatra, gdje radi drugi niz godina.

Pojavom prvih simptoma teške kronične bolesti biva prisiljen na povremena bolovanja, sve do konačnoga žalosnog kraja.

Kao rođeni Koprivničanac i zaljubljenik u svoj kraj, u koprivničkoj bolnici vjerno se posvećuje vrlo teškom i nezahvalnom poslu u nadasve zahtjevnoj struci. Potpuno se posvećuje najtežim psihijatrijskim bolesnicima, razumijevajući njihove probleme, pokazujući kod toga izuzetnu brigu i suosjećanje s obiteljima takvih teških bolesnika, a povremeno svoje ambicije u tom smislu ispunjava radom i s alkoholičarima i na samom odjelu i u klubovima liječenih alkoholičara. U svim tim radnim obvezama isticao se svim svojim osobnim karakteristikama, kao što su skromnost i samozatajnost, kolegijalnost i dobrota te vrlo korektan odnos prema bolesnicima, njihovim obiteljima, kolegama i svim suradnicima, koji će ga upravo po tim osobinama i pamtiti i ugraditi ga u svoja sjećanja kao nadasve dobrog kolegu i prijatelja.

Dr. Sanja Švarc-Janjanin